

Historia Regni Poloniæ

Czyli czyny przodków naszych w datach
od 965 do 2004

zebrane i opracowane przez xięcia Augusta Medycejskiego

Anno Domini MMXVII

- 965 – małżeństwo Mieszka I z Dobrawą
- 966 – chrzest Mieszka I
- 966 – 990 – okres wojen i rozszerzania władztwa Mieszka I
- 967 – zajęcie Pomorza przez Mieszka I
- 972 – bitwa pod Cedynią
- 979 – hołd lenny Mieszka przed cesarzem rzymskim
- 1000 – zjazd w Gnieźnie, Bolesław Chrobry otrzymuje od cesarza Ottona III replikę włóczni św. Maurycego i gwóźdź z Krzyża Pańskiego
- 1002 – najazd i zajęcie przez Bolesława Chrobrego Milska, Miśni i Łużyc
- 1003 – najazd i zdobycie Czech przez Bolesława Chrobrego
- 1005 – pod naporem wojsk Henryka II Bolesław opuszcza Czechy, Milsko i Łużyce
- 1007 – 1013 – drugi etap wojny, pokój w Merseburgu, Milsko i Łużyce jako lenno cesarskie dla Bolesława Chrobrego
- 1015 – pierwsza wyprawa Henryka II przeciwko Polsce
- 1017 – druga wyprawa Henryka II przeciwko Polsce, obrona Niemcza
- 1018 – pokój w Budziszynie

1018 – najazd Bolesława Chrobrego i zajęcie Kijowa oraz
Grodów Czerwieńskich

1025 – koronacja Bolesława Chrobrego, a potem Mieszka II

1031 – Mieszko II ucieka z kraju

1034 – śmierć Mieszka II

1037 – bunt Mieclawa (Masława), bunty kmieci, powstania
pogańskie

1038 – najazd księcia czeskiego Brzetysława na Gniezno i
zrabowanie relikwii św. Wojciecha

1039 – Kazimierz Odnowiciel w Polsce

1076 – koronacja Bolesława Śmiałego na Króla Polski

od 1107 – podział kraju na dzielnice: Mazowsze (Władysław
Herman), Wielkopolska (Zbigniew) i Śląsk z Małopolską
(Kazimierz Krzywousty)

1109 – najazd niemiecki Henryka V, bohaterska bitwa pod
Głogowem i bitwa na Psim Polu pod Wrocławiem,
zwycięstwo Polski

1116 – zajęcie Pomorza Gdańskiego przez Bolesława
Krzywoustego

1124 – zajęcie Pomorza Szczecińskiego przez Bolesława
Krzywoustego

1138 – początek rozbicia dzielnicowego, testament
Krzywoustego

1226 – sprowadzenie Krzyżaków przez Konrada
Mazowieckiego

1227 - zjazd książąt polskich w Gąsowie i zabójstwo Leszka
Białego

1241 – najazd tatarski, bitwa pod Legnicą, złupienie
Krakowa przez Tatarów

1291 – Wacław II księciem krakowskim

1295 – koronacja Przemysła II na króla Polski, początek
prób zjednoczenia państwa

1300 – koronacja Wacława II z czeskiej dynastii
Przemyslidów na króla Polski

1304 – powrót wygnanego Władysława Łokietka z Węgier

1305 – Władysław Łokietek zajmuje ziemię sandomierską,
śmierć Wacława II

1306 – śmierć Wacława III

1308 – 1309 – Pomorze Gdańskie zajmują Krzyżacy na
blisko 150 lat

1311 – bunt wójta Alberta, bp. Jana Muskaty i mieszczan
krakowskich przeciwko Władysławowi Łokietkowi

20 stycznia 1320 – koronacja Władysława Łokietka na króla
Polski, zjednoczenie Polski

1320 – 1321 – sąd papieski w Inowrocławiu

1327 – 1332 – wojna z Krzyżakami

1331 - bitwa pod Płowcami, zwycięstwo Polski nad
Krzyżakami

1333 – koronacja Kazimierza Wielkiego na Króla Polski

1335 - zjazd w Wyszehradzie, Kazimierz Wielki zapłacił
królowi Czech Janowi Luksemburskiemu 20 tys. kop groszy
praskich, by ten zrzekł się pretensji do tronu Polskiego

1339 - proces wytoczony Krzyżakom o Pomorze Gdańskie

1340 – 1366 - zwycięska kampania Kazimierza Wielkiego o
przyłączenie Rusi Halickiej

1343 - pokój Kaliski, zawarty z Krzyżakami przez Kazimierza
Wielkiego, Polska odzyskała ziemię dobrzyńską, a Pomorze
Gdańskie pozostało w ręku krzyżackim

1363 – polskie poselstwo do Urbana V w związku z planami
utworzenia Akademii Krakowskiej

12 maja 1364 - założenie przez Kazimierza Wielkiego
Akademii Krakowskiej

1374- przywilej koszycki nadany szlachcie przez Ludwika Węgierskiego

1384 – Jadwiga zostaje Królem Polski

1385 – unia personalna w Krewie, chrzest Litwy

1386 – ślub Jadwigi z Władysławem Jagiełło

1392 – ugoda w Ostrowie Lubelskim, Witold namiestnikiem Litwy

1398 – Witold przekazuje Żmudź Krzyżakom za pomoc wojskową w wyprawie na Tatarów

1399 – bitwa pod Worsklą (wyprawa Witolda na Tatarów), przegrana Witolda

1409 – 1411 – wielka wojna z Zakonem

15 lipca 1410 – bitwa pod Grunwaldem, zwycięstwo Polski

1 lutego 1411 – I pokój toruński, Polska odzyskała ziemię dobrzyńską, a Litwa Żmudź

1413 – unia w Horodle

1414 – 1422 – wojna z Zakonem Krzyżackim

1422 – pokój nad jeziorem Melno (Żmudź Ożanna Litwie)

1422 – przywilej czerwiński

1423 – przywilej warcki

1430 – 1433 – przywilej jedleńsko-krakowski

1434 – królem zostaje Władysław III Warneńczyk
1443 – pierwsza wyprawa węgierska na Turków (dowódcy:
Władysław Warneńczyk i Janos Hunyady)
1444 – bitwa pod Warną, śmierć Władysława Warneńczyka
1454 – 1466 – wojna trzynastoletnia z Zakonem
1454 – akt inkorporacji Prus ogłoszony przez Kazimierza
Jagiellończyka, przywilej cerkwicko-nieszawski
1454 – bitwa pod Chojnicami (przegrana polska)
1462 – bitwa pod Świecinem (wygrana polska)
październik 1466 – II pokój toruński, Polska odzyskała
Pomorze Gdańskie, Mazury, Warmię oraz ziemię dobrzyńską
i michałowską
1471 – Władysław Jagiellończyk Królem Czech
1492 – Władysław Jagiellończyk Królem Węgier, Jan
Olbracht Królem Polski
1493 – pierwszy Sejm Walny
1496 – przywilej piotrkowski
1505 – konstytucja Nihil novi
1515 – układ habsbursko-jagielloński, wnuki cesarza
Maksymiliana weszły z wiązek małżeński z dziećmi
Władysława IV Jagiellończyka

1519 – 1521 – ostatnia wojna z Zakonem Krzyżackim

10 kwietnia 1525 – Albrecht Hohenzollern, ostatni mistrz

Zakonu Krzyżackiego, składa hołd lenny Zygmuntowi

Staremu i staje się księciem państwa świeckiego, Prus

Książęcych

1557 – 1570 – wojna o Dominium Maris Błtici

1563 – 1565 – ruch egzekucyjny szlachty wymierzony

przeciwko magnaterii

1 lipca 1569- unia lubelska, Państwo Litewskie i Polskie łączą

się w jeden kraj, powstaje Rzeczpospolita Obojga Narodów

1570 – ugoda sandomierska, polscy kalwini, luteranie i

bracia czescy zawarli pokojowe porozumienie

1572 – pierwsza wolna elekcja (królem Henryk Walezjusz)

1573 – konfederacja warszawska, polscy chrześcijanie

różnych odłamów zawarli porozumienie o tolerancji

1582 - rozejm z Rosją w Jamie Zapolskiem, Polska otrzymuje

całe Inflanty oprócz Estonii, która przypada Szwecji

1596 – unia brzeska, polscy prawosławni uznają

zwierzchnictwo papieża (unicy, grekokatolicy)

1600 – inkorporacja Estonii do Rzeczypospolitej

1603 – śmierć Borysa Godunowa, tron obejmuje Fiodor Borysewicz Godunow

1605 – bitwa ze Szwedami pod Kircholmem, zwycięstwo polskiego hetmana Jana Karola Chodkiewicza

1606 – rokosz (bunt szlachty) Zebrzydowskiego

04 lipca 1610 – bitwa pod Kłuszynem, zajęcie Moskwy, detronizacja Wasyla Szujskiego

1612 – wojska Fiodora Romanowa zdobywają Kreml, koniec wielkiej smuty, carem zostaje Michał Romanow

1617 – 1618 – wyprawa królewicza Władysława na Rosję

1619 – rozejm z Rosją w Dywilinie, Polska otrzymała ziemię siewierską i smoleńską

1620 – najazd Kozaków na Warnę

1620 – bitwa z Turaki pod Cecorą, przegrana polskiego hetmana Stanisława Żółkiewskiego

1621- bitwa pod Chocimiem z Turkami, zwycięstwo polskiego hetmana Jana Sobieskiego

1625 – oblężenie Gdańska przez Szwedów

1627 – bitwa morska pod Oliwą, zwycięstwo polskiej floty pod dowództwem Arenta Dickmanna

1629 – bitwa pod Trzcianą, zwycięstwo polskiego hetmana

Stanisława Koniecpolskiego

1632 – 1634 – wojna z Rosją zakończona pokojem w
Polanowie

1635 – przedłużenie rozejmu ze Szwecją, Szwecja otrzymuje
Inflanty i przestaje kontrolować porty pruskie

1648 – wybuch powstania Chmielnickiego, czyli bunt
Kozaków

1649 – bitwa z Kozakami pod Zbarażem, zwycięstwo
ruskiego wojewody księcia Jeremiego Wiśniowieckiego

1651 – bitwa z Kozakami pod Beresteczkiem, ugoda w Białej
Cerkwi

1654 – ugoda w Perejaślawiu, Chmielnicki oddał Ukrainę
pod opiekę cara

1654 – 1655 – wojna z Rosją

1655 – 1660 – potop szwedzki

1657 – traktat welawsko-bydgoski

1660 – pokój w Oliwie, Szwedzi opuścili Polskę, a Król
Polski zrzekł się pretensji do tronu Szwecji

1660 – 1667 – wojna z Rosją zakończona pokojem w
Andruszowie (podział Ukrainy na lewobrzeżną rosyjską i
prawobrzeżną polską)

1672 – bitwa z Turkami pod Kamieńcem Podolskim, traktat w Buczaczu, Polska utraciła Podole i Ukrainę

1673 – bitwa pod Chocimiem z Turkami, zwycięstwo polskiego hetmana Jana Sobieskiego, utraconych ziem nie udało się odzyskać

1683 – bitwa pod Wiedniem, zwycięstwo Króla Jana III Sobieskiego nad Turkami

1686 – pokój Grzymułtowskiego z Rosją, Polska utraciła ziemię siewierską, smoleńską i Ukrainę lewobrzeżną z Kijowem

1696 – śmierć Jana III Sobieskiego, elekcja Augusta II z saskiej dynastii Wettinów

1699 – pokój w Karłowicach, Turcja oddała Polsce Ukrainę i Podole

1704 – bunt szlachty przeciwko Augustowi II (konfederacja warszawska), elekcja wojewody poznańskiego Stanisława Leszczyńskiego

1709 – powrót Augusta II do Polski, wojna domowa i bitwa pod Połtawą

01 luty 1717 – Sejm Niemy, polska szlachta pod naciskiem Rosji uznała Augusta II za króla

1733 – po śmierci Augusta II, na króla wybrano ponownie Stanisława Leszczyńskiego, interwencja Rosji sprawiła, że na króla wybrano syna Augusta II, Augusta III, Leszczyński musiał uciekać do Francji

1763 – śmierć Augusta III

1764 – wybór na króla Polski Stanisława Augusta Poniatowskiego

1765 – założenie Szkoły Rycerskiej

1767 – sejm, na którym rosyjski ambasador Mikołaj Repnin wymusił równouprawnienie dysydentów (innowierców) oraz prawa kardynalne, których gwarantką została caryca Katarzyna II

1788 – 1772 – konfederacja barska w obronie kraju, wiary i detronizacji Króla

1772 – I rozbiór Polski

1773 – 1775 – sejm rozbiorowy, utworzenie Rady Nieustającej

1773 – utworzenie Komisji Edukacji Narodowej

1788 – 1791 – obrady Sejmu Wielkiego

3 maja 1791 – Konstytucja Trzeciego Maja

maj 1792 – konfederacja targowicka wymierzona przeciwko

reformom i Królowi

czerwiec 1792 – bitwa księcia Józefa Poniatowskiego pod
Zieleńcem

lipiec 1792 – bitwa Tadeusza Kościuszki pod Dubienką,
przystąpienie Króla do targowicy

1793 – II rozbiór Polski

12 marca 1794 – przybycie Tadeusza Kościuszki do kraju

24 marca 1794 – przysięga Kościuszki na rynku w Krakowie

4 kwietnia 1794 – bitwa pod Raławicami, zwycięstwo
Polskich kosynierów

17 kwietnia 1794 – powstanie w Warszawie

22 – 23 kwietnia 1794 – zajęcia przez powstańców Wilna

10 maja 1794 – przystąpienie Prus do wojny

lipiec – wrzesień 1794 - oblężenie Warszawy przez
zaborców

4 listopada 1794 – rzeź Pragi

1795 – III rozbiór Polski

1797 – utworzenie Legionów Polskich we Włoszech generała
Jana Henryka Dąbrowskiego

1807 – pokój w Tylży zawarty między Napoleonem

Bonaparte, a carem Aleksandrem I, utworzenie z ziem II i III

zaboru pruskiego Księstwa Warszawskiego zależnego do
Napoleona

1808 – bitwa pod Samosierrą w Hiszpanii, wysławienie się w
boju polskich żołnierzy

1809 – bitwa pod Raszynem oraz zdobycie przez księcia
Józefa Poniatowskiego ziem między Krakowem, a Lublinem
(zabór austriacki) i ich przyłączenie do Księstwa
Warszawskiego

1814 – 1815 – obrady kongresu wiedeńskiego, ziemie
Księstwa Warszawskiego zostają podzielone między
zaborców, z ich części zostaje utworzone Królestwo Polskie z
carem Aleksandrem I jako Królem, powstaje Wolne Miasto
Kraków oraz Wielkie Księstwo Poznańskie

1830 – 1831 – powstanie listopadowe

19/30 listopada 1830 – wybuch powstania listopadowego w
Warszawie

03 grudnia 1830 – powstanie Rządu Tymczasowego

25 stycznia 1831 – detronizacja cara Mikołaja I

25 lutego 1831 – bitwa pod Grochowem, zwycięstwo
Polaków

26 maja 1831 – bitwa pod Ostrołęką, przegrana strony polskiej

08 września 1831 – kapitulacja Warszawy

05 października 1831 – upadek powstania listopadowego

1846 – powstanie krakowskie

1846 – bunt chłopstwa w Galicji przeciw szlachcie, na czele chłopów stał Jakub Szela

14/15 stycznia 1863 – branka Aleksandra Wielopolskiego, wszyscy podejrzani o współpracę z powstańcami zostali przymusowo wcieleni do armii carskiej

1863 – 64 – powstanie styczniowe

22 stycznia 1863 – wybuch powstania

1864 – upadek powstania styczniowego

1892 – w Paryżu powstaje Polska Partia Socjalistyczna (Józef Piłsudski)

1893 – powstaje Socjaldemokracja Królestwa Polskiego i Litwy (Róża Luksemburg) i Narodowa Demokracja (Roman Dmowski)

1895 – powstaje Polskie Stronnictwo Ludowe

1908 – powstaje Związek Walki Czynnej

1910 – powstaje Towarzystwo "Strzelec" w Krakowie i

Związek Strzelecki we Lwowie

1914- 1918/19 – I wojna światowa

1914 – powstanie Polskiej Organizacji Wojskowej, I

Kompanii Kadrowej i Legionów Polskich

06 sierpnia 1914 – atak I Kompanii Kadrowej na Królestwo

Polskie celem wywołania powstania

14 sierpnia 1914 – odezwa wielkiego księcia Mikołaja

Mikołajewicza do Polaków

1915 – podział Legionów Polskich na trzy Brygady

05 listopada 1916 – odezwa gubernatora-generała Hansa von

Beselera (Niemcy, w Warszawie) i generała-gubernatora

Karla Kuka (Austro-Węgry, w Lublinie) do Polaków

lipiec 1917 – kryzys przysięgowy, J. Piłsudski namówił swych

legionistów, by nie składali przysięgi na wierność cesarzom,

w wyniku czego został internowany do twierdzy

magdeburgskiej

1918 – tworzenie się na ziemiach polskich ośrodków władzy

31 października/1 listopada 1918 – atak ukraińskich bojówek

na Lwów, bohaterska obrona mieszkańców Lwowa (orląta

lwowskie)

10 listopada 1918- powrót J. Piłsudskiego do kraju

11 listopada 1918 - Rada Regencyjna (powstała w 1917 w Królestwie Polskim) przekazuje Piłsudskiemu władzę

27 grudnia 1918 - przyjazd Ignacego Paderewskiego do Poznania, powstanie wielkopolskie i przyłączenie Wielkopolski do Polski

1918 – początek wojny polsko-bolszewickiej, atak bolszewików na Mińsk i Wilno

1919 – odbicie z rąk bolszewików Wilna, Nowogródka i Lidy, atak generała Edwarda Rydza-Śmigłego na Dyneburg i jego zdobycie

1919 – I powstanie śląskie

20 lutego 1919 – uchwalenie Małej Konstytucji

1920 – II powstanie śląskie (dyktator Wojciech Korfanty)

lutego 1920 – decyzja Sejmu o budowie portu w Gdyni, jej budowniczym został Eugeniusz Kwiatkowski

kwiecień 1920 – J. Piłsudski i Semen Petlura zawierają porozumienie w sprawie wojny polsko- bolszewickiej

maja 1920 – wojska polsko-ukraińskie zdobyły Kijów, utracony wkrótce po tym

13 – 15 sierpnia 1920 – atak Michaiła Tuchaczewskiego na Warszawę, bohaterska obrona stolicy i wyparcie Armii

Czerwonej

wrzesień 1920 – bitwa nad Niemenem, rozbięcie Armii

Czerwonej

października 1920 – „bunt” gen. Lucjana Żeligowskiego i
utworzenie autonomicznej Litwy Środkowej

17 marca 1921 – Konstytucja marcowa

18 marca 1921 – pokój między Polską, a bolszewikami

2/3 maja 1921 – III powstanie śląskie i przyłączenie
najbogatszej części Śląska do Polski

1922 – przyłączenie Litwy Środkowej do Polski

9 grudnia 1922 – wybór na prezydenta prof. Gabriela
Narutowicza

16 grudnia 1922 – prezydent zostaje zamordowany przez
Eligiusza Niewiadomskiego, nowym prezydentem zostaje
Stanisława Wojciechowski

1924 – wprowadzenie przez Władysława Grabskiego
złotówek

12 – 14 maja 1926 – przewrót majowy J. Piłsudskiego,
nowym prezydentem zostaje Ignacy Mościcki, początek
rządów sanacji

sierpień 1926 – nowela sierpniowa dając prezydentowi

większe uprawnienia

czerwiec 1930 – Kongres Obrony Praw i Wolności Ludu
zorganizowany przez przeciwników sanacji (Centrolewu) w
Krakowie

1933 – zakończenie procesu brzeskiego skierowanego
przeciw przeciwnikom sanacji

1934 – powstanie więzień dla przeciwników sanacji w
Berezie Kartuskiej

23 kwietnia 1925 – uchwalenie Konstytucji kwietniowej

1 września 1939 – atak niemiecki na Polskę, o godz. 4:45
zostało ostrzelane Westerplatte

9 września 1939 – bitwa nad Bzurą

17 września 1939 – atak ZSRR na Polskę

28 września 1939 – zdobyta zostaje Warszawa, a ZSRR i III
Rzesza podpisują pakt o podziale Polski

01 – 05 października 1939 – bitwa pod Kockiem, ostatnia
bitwa kampanii wrześniowej

marzec 1940 – zamordowanie 15 tys. polskich żołnierzy
przez NKWD, którzy następnie zostali pochowani w
masowych grobach w Katyniu, Miednoje oraz Piatichatkach

maj 1944 – zdobycie przez Polskich Żołnierzy wzgórze

Monte Cassino

01 sierpnia 1944 – 02 października 1944 – powstanie warszawskie

8/9 maja 1945 – kapitulacja Niemiec, koniec II wojny światowej

31 grudnia 1943/1 stycznia 1944 – Polska Partia Robotników utworzyła Krajową Radę Narodową, początki socjalizmu w Polsce

20 lipca 1944 – Józef Stalin utworzył Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego

grudzień 1944 – PKWN przekształcił się w Rząd Tymczasowy Rzeczypospolitej Polskiej

czerwiec 1945 – utworzenie Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej (TRJN)

sierpień 1947 – w wyniku akcji "Wisła" Ukraińców z Rzeszowszczyzny przesiedlono na Pomorze

1947 – 1949- plan trzyletni

1950 – 1955 – plan sześcioletni

22 lipca 1957 – konstytucja PRL-u

25 września 1953 – prymas kardynał Stefan Wyszyński został uwięziony

28 – 29 czerwca 1956 – strajki w Poznaniu
12 – 20 grudnia 1970 – strajki na Wybrzeżu
24 czerwiec 1976- wystąpienie premiera Jaroszewicza i
zapowiedź podwyżki cen żywności, strajki w Radomiu i
Ursusie
październik 1978 – wybór kardynała Karola Wojtyły na
papieża
1979 – pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski
14 sierpnia 1980 – wystąpienia w stoczni gdańskiej, na czele
strajkujących stanął Lech Wałęsa
17 września 1980 – utworzenie Niezależnego Samorządnego
Związku Zawodowego "Solidarność"
12/13 grudnia 1981 – 22 lipca 1983 – stan wojenny
1984 – zamordowanie księdza Jerzego Popiełuszko
6 lutego 1989 – 5 kwietnia 1989 – obrady Okrągłego Stołu
4 czerwiec 1989 – wybory czerwcowe, premierem Tadeusz
Mazowiecki
listopad 1990 – traktat z Niemcami o nienaruszalności
granicy na Nysie Łużyckiej i Odrze
12 marca 1999 – przystąpienie Polski do NATO
1 maja 2004 – przystąpienie Polski do Unii Europejskiej